

NORKŪNAS NAPOLEONAS

Gimė 1926 10 01 Norkūnėliuose Rokiškio rajone,
mirė 1984 06 28 Reškutėnuose Švenčionių rajone, palaidotas Obeliuose

Kunigas, kalbininkas, teologijos licencijatas

Gimė neturtingų valstiečių šeimoje. Dėl lėšų stokos keletą metų nutraukęs mokslą, tik 1942 m. baigė Ignatiškio pradžios mokyklą. Privačiai pasirengęs, 1945 m. pradėjo mokytis Rokiškio suaugusiųjų progimnazijos IV klasėje, vėliau Rokiškio 1-ojoje vidurinėje mokykloje, per vasaros atostogas pasiruošdamas ir išlaikydamas dar ir sekančios klasės egzaminus, vidurinį mokslą baigdamas 1947 m. 1947 m. įstojo į VU Istorijos – filosofijos fakultetą studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą. 1950 m. pavasarį buvo suimtas ir nuteistas 5 m. lagerio, 1953 m. bausmė sutrumpinta. Grįžęs į Vilnių, tęsė studijas. Baigęs 4 kursus, 1955 m. metė studijas universitete. 1955–1960 m. studijavo Kauno kunigų seminarijoje. 1972 m. apgynė teologijos licenciato disertaciją „Lietuviškasis katekizmas“.

Besimokydamas vidurinėje mokykloje, kartu dirbo ir rajono laikraščio Tarybinis Rokiškis“ redakcijoje literatūriniu darbuotoju. Studijuodamas VU, rašė darbą apie savo gimtąją Obelių šneką, 1954 m. kursinį darbą „Įvardžiutinių formų terminas ir apibrėžimas“.

1960 m. buvo išventintas į kunigus. Vikaravo vienerius metus Valkininkuose, dar vienerius Gedžiūnėlių ir Kazitiškio parapijų administratorius, nuo 1962? m. Rudnios administratorius, 1970–1984 m. iki mirties Reškutėnuose.

Jis dirbo ne tik pastoracinį darbą, bet ir daug rašė. Yra sukūręs nemažai eilėraščių, prozos, parašęs mokslinių straipsnių, dienoraščių. Pasirašinėjo „Šilų Jono“ slapyvardžiu. 1980 m. parašė Rudnios parapijos istoriją, Šilų Jono slapyvardžiu „Per opera ad finem! Žodžiai žodeliai. Kalbotyra“ Rankraščiuose liko darbai: „Obelių tarmės fonetika“, „Prieveiksmiai Obelių tarmėje“ ir kt. Archyvas saugomas Reškutėnų muziejuje.

Eilėraščiai įtraukti į knygą „Mažoji Reškutėnų kronika“ (D. 2, 2010).

1998 m. išleido knygą „Reškutėnų parapijos istorija“. 2019 m. išleista kūrybos rinktinė „Kunigas Napoleonas Norkūnas: myliu, mylėjau ir mylėsiu“.

Kalbos kultūros klausimais paskelbta straipsnių „Kalbos kultūroje“.

Knygos

Kunigas Napoleonas Norkūnas : myliu, mylėjau ir mylėsiu : [kūrybos rinktinė] / [sudarytoja Viktorija Lapėnienė] ; Reškutėnų muziejus. - Utena : Utenos Indra, 2019 (Utena : Utenos Indra). - 319, [1] p. : iliustr., faks., portr.

Reškutėnų parapijos istorija / Napoleonas Norkūnas ; [spaudai parengė Valentinas Vitvičius]. - Trakai-Vilnius [i.e. Vilnius] : Voruta, 1998. - 118, [1] p. : iliustr., faks.

Šaltiniai

Aliulis V. Vieno žagsiaganio istorija / Vaclovas Aliulis. – Vilnius : Aidai, 2007. – P. 86-93.

Juozas Balčikonis ir didysis "Lietuvių kalbos žodynas". - Vilnius : Lietuvių kalbos institutas, 2013. - P. 397.

Katalikų kalendorius – žinynas. – Vilnius, 1985. – P. 231

Mažoji Reškutėnų kronika / Viktorija Lapėnienė. – Reškutėnai [i.e. Vilnius] : Firidas, 2006-. – D. 2 (2010), p. 15-17; D. 3 (2014), p. 116-118.

Švenčionių kraštas. – 2019, liep. 13, p. 1, 4.

Voruta. – 1998, lapkr. 28, p. 12; 1999, saus. 9, p. 6; vas. 6, p. 6.

Žeimenos krantai. – 1998, birž. 24.